

עמ"ת 52732/03/15 - מדינת ישראל נגד י ג

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 52732-03-15 מדינת ישראל נ' ג (עציר)

בפני כב' השופטת תמר נאות פרי
העוררת
נגד
המשיב
מדינת ישראל
י ג (עציר)

החלטה

לפני ערר על החלטת בית משפט השלום חיפה (כב' השופטת קלמפנר-נבון) במ"ת 51387-02-15 מיום 24.3.2015, אשר במסגרתה הורה בהמ"ש קמא על הפנית המשיב למסגרת טיפולית.

1. כנגד המשיב הוגש כתב אישום בו נטען כי ביום 5.2.2015, בבית בו הוא מתגורר יחד עם בת זוגו המתלוננת, בעודה עוסקת בבישול, החל לקלל אותה ובהמשך, התקרב אליה וניסה להכותה. או אז, הושיטה המתלוננת את ידיה לעבר המשיב במטרה להתגונן, המשיב אחז בידה ועיקם את אצבעותיה, והיא דחפה אותו מעליה כך שנפל על הרצפה. כתוצאה ממעשיו של המשיב - נגרם למתלוננת קרע בגיד של האצבע הרביעית ביד ימין, אשר הצריך טיפול בסד יישור במשך חודשיים.
2. עקב האמור, מיוחסת למשיב עבירה של פציעת בן זוג.
3. נתון נוסף רלבנטי הינו שהמשיב סובל מבעיית שתית אלכוהול, והאמור מוסכם על הצדדים.
4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים.
5. בהחלטה ראשונה מיום 26.2.2015 נקבע כי קיימות ראיות לכאורה וכי קיימת עילת מעצר. עוד נקבע כי יש להפנות את המשיב לשירות המבחן לצורך בחינת חלופות אפשריות.
6. בהחלטה השניה מיום 24.3.2015 נקבע כי המשיב ישהה כחלופת מעצר ב"מרכז צעדים", בבית החולים קריית שלמה, בסמוך למושב בני ציון - על מנת לקבל טיפול בבעיית ההתמכרות לאלכוהול ממנה הוא סובל.
7. בהודעת הערר, כמו גם במהלך הדיון, טען בא כוחה של העוררת כי אין מקום להסתפק בחלופה כאמור וכי יש מקום להורות על מעצר בפועל עד תום ההליכים.
8. בא כוחו של המשיב מבקש שלא להתערב בהחלטת בהמ"ש קמא.
9. לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים - מצאתי לדחות את הערר.
10. באשר לתשתית הראייתית - אמנם המשיב לא הגיש ערר מטעמו לגבי הקביעה בהחלטה הראשונה בדבר קיומן של ראיות לכאורה, אך במהלך הדיון העלה טענות בהקשר זה, ולכן, בחנתי בעצמי את תיק החקירה שהושאר לעיוני - ועמדתי כעמדת השופטת קמא, דהיינו - שקיימות ראיות לכאורה לגבי אירועי היום הרלבנטי. קיימות ראיות הן לגבי הקללות, הן לגבי ההתקרבות למתלוננת, הנפת היד שלה, "עיקום" האצבע, הדיפת

המשיב לרצפה והחבלה בגיד של האצבע. אפנה בהקשר זה לסיכום הראיות שנערך על ידי כבוד השופט קמא, כמופיע בהחלטה הראשונה בעמ' 10 שורה 21 עד עמ' 11 שורה 29 - ובו מפורטת ההתייחסות לדו"ח הפעולה של השוטרים מיום 18.2.2015, לשתי ההודעות של המתלוננת, להודעות של הילדים, לדו"ח העובדת הסוציאלית, לתעודה הרפואית מיום 20.2.2015 ולדיסקים בהם מתועדים העימותים בין המשיב לבין המתלוננת והילדים. די בכך בשלב הזה של הדיון.

11. עילת מעצר - בשים לב לאמור לעיל, היות ועסקין באלימות כלפי בת זוג והיות וקיימות ראיות לגבי אלימות כלפי המתלוננת והילדים במשך התקופה שלפני האירוע נשוא כתב האישום - קיימת עילת מעצר, ולכן אף אין מקום להתערב בקביעה של כבוד השופט קמא בהקשר זה.

12. חלופת מעצר טיפולית - כאן טמון הפער המהותי בין עמדות הצדדים.

13. טרם אדרש לחלופה שעליה הורה במ"ש קמא, אבהיר כי הוצעה אף חלופה ביתית, בפיקוח אחותו של המשיב - אך חלופה זו נפסלה על ידי בהמ"ש, ולו לאור כך שהיא נמצאת בבניין שבו מתגוררת המתלוננת.

14. החלופה שעליה הורתה כבוד השופט קמא הינה במרכז צעדים, שהינו בעצם יחידה בתוך בית החולים קריית שלמה, לטיפול בתחלואה כפולה פיזית, משמע - בסובלים מהתמכרות לחומרים פסיכואקטיביים בשילוב עם מגבלות עקב נכות או מחלה (לעיל ולהלן: "**המרכז**").

15. עמדתי כי בנסיבות של מקרה זה, יש לאפשר למשיב לעבור את הטיפול במרכז, כבר בשלב זה.

16. ראשית, אין חולק כי המשיב סובל מאותה תחלואה כפולה - אשר בטיפול בה מתמחה המרכז, היות והוא סובל מהתמכרות לאלכוהול ומשותק חלקית ומתקשה בדיבור עקב אירוע מוחי שעבר לפני 11 שנים. אמנם הנכות אינה מצדיקה התנהלות אלימה כלפי המתלוננת, או הילדים או כל אחד אחר, אך הטיפול בתחלואה כפולה כגון זו - מורכב הוא, והמרכז מתאים למשיב כפי שהמשיב נמצא מתאים למרכז.

17. שנית, המרכז נבחן כחלופת מעצר על ידי שירות המבחן, אשר התבקש על ידי בית המשפט לבחון אם קיימת חלופה לא ביתית, וההמלצה של שירות המבחן הינה שיש מקום להפנות את המשיב לחלופה כאמור, אשר מוכרת כחלופה על ידי שירות המבחן. קצין שירות המבחן פירט ארוכות בתסקיר את הנתונים לגבי התחלואה ולמרות שמציין כי המשיב ניסה בעבר ביוזמתו להיגמל ולא הצליח - מגיע הקצין למסקנה כי בשלב זה יש מקום להפנותו להליך שכזה. גלומה בהמלצה של שירות המבחן העמדה לפיה ההליך עשוי להצליח בשלב זה, למרות הקשיים בעבר - ויש לתת משקל משמעותי להמלצה של הגורם המקצועי בסוגיות כגון אלו.

18. שלישית, מסוכנותו של המשיב נעוצה במידע שקיים לגבי אלימות נמשכת כלפי המתלוננת ואולי אף הילדים - על רקע ההתמכרות לאלכוהול - אך יש לשים לב שלמרות ההודעות של המתלוננת וטענתה לפיה המדובר באלימות שלא היתה חד פעמית, ולמרות המסמך של העובדת הסוציאלית לפיו המתלוננת אכן סיפרה לה על אלימות בעבר - אזי שעסקין במשיב יליד 1955, כלומר בן 60, ללא כל עבר פלילי. יתכן שאכן היו אירועים אלימים נוספים בעבר אשר המתלוננת החליטה שלא להתלונן בגינם - אך המשקל של דבריה לגבי האירועים הקודמים חייב להיבחן על רקע העובדה שעסקין במי שאין לחובתו ולו הרשעה בודדת ולאור כך שהאלימות במקרה הנוכחי, נשוא התיק בו עסקין, אינה במדרג גבוה.

19. רביעית, מצבו הרפואי של המשיב (במנותק מההתמכרות לאלכוהול) והעובדה כי הוא נמצא נכון להיום במעצר כמעט חודשיים לראשונה בחייו, הינו נתון נוסף שמחייב לבחון את המקרה באופן שלשיטתי מאפשר להסתפק בשלב הזה בחלופה שתפגע בו בצורה פחותה מאשר מעצר בפועל עד תום ההליכים. לכך מצטרפת

העובדה כי עסקינן במשיב בן 60, אשר זו אולי ההזדמנות האחרונה לסייע לו להיגמל מההתמכרות.

20. חמישית, אמנם לא מתקיימים במקרה זה כל התנאים שנקבעו בבש"פ 1981/11 מ"י נ' **סויסה** אך מצאתי כי המקרה עונה על שניים מתוך שלושת התנאים ויש לראותו כראוי להכלל במסגרת החריגים אליהם מתייחס פסק הדין המנחה כאמור. לגבי נסיונות גמילה בעבר, מצוין בתסקיר כי היו נסיונות אמבולטוריים במסגרת "עמותת אפשר", אשר לא צלחו - אך לא הובהר מתי היו הנסיונות וכמה היו. בכל אופן, ההמלצה של קצין המבחן להתחיל הליך של גמילה בשלב הנוכחי, לאחר השיחות עם המשיב, מלמדת על כך שהמצב היום שונה מבעבר, לאור הדברים שמפרט קצין המבחן לגבי מודעותו של המשיב למצבו.

21. ששית, יש לראות כי המדובר במרכז שנמצא ליד מושב בני ציון, מקום המרוחק משמעותית מאוד מביתה של המתלוננת בעתלית, ולאור מצבו של המשיב (כפי שניתן היה אף להתרשם במהלך הדיון) הסיכון שיברח מהמרכז ויגיע לעתלית, על מנת לפגוע שנית במתלוננת, והכל לפני שכוחות המשטרה יוכלו לעצור אותו - הינו סיכון אפשרי אך להערכתי נמוך.

22. שביעית, ההחלטה נשוא הערר כוללת צו פיקוח של שירות המבחן, אשר יחייב מעקב רציף אחרי המשיב, אחרי התנהגותו במרכז, אחרי שינויים ברף המסוכנות וכו', וראו כי קצין המבחן מתייחס לפיקוח הרציף שיתקיים, לרבות ביקורים של קציני המבחן במרכז. ברי כי ככל שימצאו נתונים שיחייבו שיקול דעת מחודש - תוגש בקשה מתאימה שתתברר בפני בית המשפט קמא. הדבר, לשיטתי, מהווה עוד נדבך במסקנתי, הן בשל שהחלופה והפיקוח עליה אכן עשויים לאיין את המסוכנות והן לאור כך שהדבר מהווה תמריץ משמעותי מבחינת המשיב, לשמור על כל התנאים המגבילים ועל הנוהלים של המרכז - תוך ההבהרה שהפרות תחייבנה לשקול בכובד ראש את המעצר המחודש בפועל עד תום ההליכים.

23. שמינית, המרכז כשלעצמו מוכר כחלופה מעצר המקיימת תנאים הולמים על ידי ערכאות שונות (וראו לדוגמא: עמ"ת (מחוזי חיפה) 11189-06-10 **רבינוביץ נ' מ"י** (10.6.2010); ת"פ (מחוזי חיפה) 23069-08-09 **מ"י נ' בריטש** (3.6.2010), אשר אינה החלטה שדנה בחלופה בשלב המעצר אך בהליך לפני גזר הדין; מ"ת (שלום קריות) 7453-06-08 **סיסו נ' מ"י** (6.8.2008); מ"ת (שלום פתח תקוה) 726-03-11 **מ"י נ' וינוגרד** (21.7.2011); מ"ת (שלום נתניה) 21578-01-10 **מ"י נ' אקבוטין** (16.11.2010); מ"ת (שלום כפר סבא) 5174-12-09 **מ"י נ' כהן** (6.1.2010)).

24. תשיעית, לפי האמור בתסקיר, ההליך הטיפולי אמור לארוך כשנה - ונכונותו של המשיב להיות חלק מהליך ארוך טווח שכזה, ביחס לעבירה שיוחסה לו והצפי לענישה זו או אחרת, מלמדת על כנות רצונו לנסות ולהיגמל.

25. אשר על כן - הערר נדחה.

26. על מנת להבהיר את תנאי השחרור - יובהר כי המדובר בתנאי מעצר בית מלא בתחומי שטח המרכז, משמע - שהמשיב לא יצא משטח המרכז - אלא לטיפולים רפואיים (ככל שידרש) ולדיונים בבית המשפט. על המרכז להודיע מיידית לשירות המבחן ולקצין המודיעין האזורי על כל מקרה שבו המשיב יעזוב את המרכז שלא בהיתר. על הסניגור לאתר את מספרי הטלפון של קצין המבחן או "מוקד" של שירות המבחן ואת הטלפון של קצין המודיעין הרלבנטי אשר אליו יש להתקשר במקרה שכזה. עוד יובהר כי כל יציאה לבית המשפט תהיה בליווי של מטופל בוגר של המרכז או בליווי אחותו של המשיב (ועל הסניגור לדאוג לתיאום הנדרש). עוד יובהר כי במידה והמשיב יפר את נוהלי המרכז באופן שהצוות המקצועי יסבור שיש מקום לסיים את שהותו במרכז - אין לשחררו ולשלח אותו לביתו עד שתתקבל החלטה של בית המשפט בהקשר זה. אם האחראים במרכז יסברו שיש מקום

להרחיק את המשיב מהמרכז - עליהם להגיש הודעה דחופה לקצין שירות המבחן ולקצין המודיעין הרלבנטי ולהמתין להחלטה לפני ההרחקה. למען הסר כל ספק, אין לשלוח את המשיב "לדרכו" כך סתם, כך שיוכל להגיע לביתו ואל המתלוננת, ללא החלטה שיפוטית.

27. יש לשלוח העתק של ההחלטה לבהמ"ש קמא, לשירות המבחן ולמרכז צעדים.

ניתנה היום, ו' ניסן תשע"ה, 26 מרץ 2015, בהעדר הצדדים.